

Dzieje Grodu Przemysła©

„Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania im. Cyryła Ratajskiego”

„Dzieje Grodu Przemysła”

*„Dzieje Grodu Przemysła”
Numer 7-8/lipiec-sierpień 2012*

Mateusz Hurysz

Wkład Poznaniaków

do kultury światowej

Rola Poznańczyków w skarbcu ludzkości...

Część IV – Bolesław I Chrobry

M. H.

*Przedmiotem kultury będzie wszystko to, co przyjmie czysty i szlachetny skarbiec ludzkości, co odrzuci to znaczy, że nigdy nim nie było.
Historia nie raz pokazała, co przetrwało,
a co zginęło w czeluściach i mrokach przeszłości*

O przyjęciu Ottona III przez Bolesława Chrobrego napisał w swej kronice z początku XI w. niemiecki biskup Thietmar.

Trudno uwierzyć i opowiedzieć z jaką wspaniałością przyjmował wówczas Bolesław cesarza i jak prowadził go przez swój kraj aż do Gniezna. Gdy Otto ujrzał daleka upragniony gród, zbliżył się doń bosy ze słowami modlitwy na ustach. Tamtejszy biskup Unger [biskup poznański] przyjął go z wielkim szacunkiem i wprowadził do kościoła, gdzie cesarz zalany łzami, prosił świętego męczennika o wstawiennictwo, by mógł dostąpić laski Chrystusowej. Następnie otworzył zaraz arcybiskupstwo. Arcybiskupstwo to powierzył bratu wspomnianego męczennika Radzimowi [...]. Po załatwieniu tych wszystkich spraw cesarz otrzymał od księcia Bolesława wspaniałe dary i wśród nich, co największą sprawiło mu przyjemność, trzystu opancerzonych żołnierzy. Kiedy odjeżdżał, Bolesław odprowadził go z doborowym poczem aż do Magdeburga, gdzie obchodzili uroczyste niedzielę palmową [24 marca].

To wydarzenie opisał również w swej kronice anonimowy tzw. Gall:

Bolesław przyjął go tak zaszczytnie i okazał, jak wypadało przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa. Albowiem na przybycie cesarza przygotował przedziwne wprost cuda; najpierw hufce, przeróżne rycerstwa, następnie dostojników rozstawił jak chóry, na obszernej równinie, a poszczególnie, z osobna stojące hufce wyróżniała odmienna barwa strojów. A nie była to tania pstrokaczka, byle jakich ozdób, lecz najkosztowniejsze rzeczy, jakie można znaleźć gdziekolwiek na świecie [...]. Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo cesarz rzymski zawołał w podziwie: Na koronę mego cesarstwa, to co widzę większe jest niż wieść głosiła [...]. A zdjąwszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na zadatek przemierza i przyjaźni [...] i za chorągiew tryumfalną dał mu w darze gwoździ z krzyża Pańskiego wraz z włócznią św. Maurycego, w zamian za co Bolesław ofiarował mu ramie św. Wojciecha. I tak wielka owego dnia złączyli się przyjaźnią, że cesarz mianował go bratem i współpracownikiem cesarstwa i nazwał go przyjacielem i sprzymierzeńcem narodu rzymskiego.

Najważniejszą kwestią jest dla nas fakt taki, że idea cesarstwa uniwersalistycznego (łac. *uniuersalis* 'powszechny') będąca programem cesarza Ottona III związana z jego chęcią odnowienia Cesarstwa Rzymskiego zwana też *Koncepcją Czterech Córki* lub *Federacja Czterech Państw* była całkiem realna skoro cesarz planował objąć pod swoją władzę wszystkie chrześcijańskie kraje Zachodu (łącznie z niedawno ochrzczonej i Słowianami) w oparciu o odnowienie cesarstwa jako związki równoprawnych królestw w Europie (Galia, Germania, Romania, Sclavinia [Skławonia – Słowiańszczyzna zachodnia], gdzie każda z tych krajów miała mieć własnego króla, cesarzem miał być zwierzchnik).

Cesarz Otton III i Bolesław Chrobry nie mogli się spodziewać, że dopiero do planu uniwersalistycznego związki państw w Europie odwołał się tzw. XX-wieczny proces integracji europejskiej (np. Winston Churchill, Konrad Adenauer, Alcide De Gasperi, czy Robert Schuman). Miałem imać nadzieję dziesiątym wieków.

Zasługą Bolesława Chrobrego było zorganizowanie zjazdu gnieźnieńskiego i zainteresowanie się ideą uniwersalistyczną Ottona III, która była de facto pierwszą tak dojrzałą koncepcją integracji Europy o wartościach ponadczasowych. Sam fakt odwołania się do tego procesu integracji europejskiej świadczy o potężnym uroczystym akcie.

3. Biogram

Rys ogólny

Bolesław I Chrobry (Wielki) (ur. 967 w Poznaniu, zm. 17 czerwca 1025) – pierwszy koronowany król Polski (od 1025 roku) z dynastii Piastów, w latach 1003-1004 także książę Czech jako Bolesław IV, książę Polski od 992 roku. Był synem Mieszka I, księcia Polski i Dobrawy, czeskiej księżniczki. Objął rządy w 992 roku, wypędzając krótko potem swoją macochę Odę i przyrodnich braci. Popierał akcje misyjne Wojciecha Sławnikowica, biskupa praskiego i Brunona z Kwerfurtu. Męczeńską śmierć tego pierwszego (997) i jego rychłą kanonizację wykorzystał niejako do celów politycznych, doprowadzając na tzw. zjeździe gnieźnieńskim do utworzenia polskiej metropolii kościelnej w Gnieźnie oraz biskupstw w Krakowie, Wrocławiu i Kolobrzegu i tym samym potwierdzenia pełnej samodzielności Polski przez cesarza Ottona III. Po śmierci Ottona III (1002) Bolesław znalazł się w konflikcie z jego następcą Henrykiem II Świętym, prowadząc z nim długotrwałe wojny (1002-1018), zakończone pokojem w Budziszynie i zajęciem Miłska i Łużyc. W 1018 roku zdobył Kijów, osadzając na ruskim tronie swojego zięcia Światopelka I. W 1018 lub rok później przyłączył ponownie do państwa polskiego utracone w 981 roku Grody Czerwieńskie. Tuż przed śmiercią (1025), koronował się na pierwszego króla Polski.

Życie przed objęciem władzy

W 973 zapadła decyzja, że miał zostać wysłany do Niemiec jako osoba gwarantująca postanowienia zjazdu w Kwedlinburgu (czy tak się w istocie stało jest kwestią dyskusyjną). Pojawiła się mało popularna hipoteza, że lata 80. X wieku spędził na dworze swojego wuja, księcia czeskiego Bolesława II Pobożnego. W 984 jego ojciec Mieszko I zaaranżował małżeństwo Bolesława z córką margrabiego Miśni Rydgada. Prawdopodobnie po zawarciu małżeństwa Bolesław objął władzę nad Małopolską. Rok później odprawił on swoją żonę (po śmierci jej ojca), lecz zachował władzę w Małopolsce, a następnie, prawdopodobnie z inspiracji księcia czeskiego Bolesława II, ponownie się ożenił. W literaturze pojawiła się także teoria, że Bolesław mógł panować wówczas w Małopolsce z czeskiego nadania i przyjmując to założenie dopiero po śmierci księcia czeskiego (999) włączył ją do państwa polskiego. Przy założeniu jednak, że Małopolska została zajęta już za Mieszka I do roku 990, Bolesław rządził w niej z nadania swojego ojca, a jego terytorium nie zostało włączone bezpośrednio do Polski. Uważa się, że ojciec nie uwzględnił go w dokumencie *Dagome iudex* (nie występuje w zachowanym regescie). Może to oznaczać wydziedziczenie kosztem przyrodnich braci z drugiego małżeństwa, młodego Mieszka i Lamberta, jednak w ówczesnej rzeczywistości takie posunięcie względem pierwszego syna nie wydaje się prawdopodobne. Można więc wnioskować, że *Dagome iudex* objął najlepiej ukształtowany rdzeń państwa Mieszka I (tzw. państwo gnieźnieńskie, czyli rdzenne ziemie Polan i najlepiej zintegrowane z nimi tereny) i przeznaczył go do podziału bądź współrządów synów Ody, a za dziedzictwo Bolesława uznał wydzieloną Małopolskę.

Lata panowania

Po śmierci Mieszka I (25 maja 992), Bolesław w nieznanych okolicznościach szybko przejął władzę nad całym krajem, a następnie wygnał macochę i swoich przyrodnich braci. Już w czerwcu był w pełni samodzielnym władcą (Niemcy poprosili go o posiłki wojskowe). To wskazuje, że Bolesław Chrobry był obecny przy umierającym ojcu i wówczas Mieszko wyraził zgodę na takie rozwiązanie. Dążąc do ekspansji na tereny Prusów, popierał misję chrystianizacyjną, między innymi misję wygnanego biskupa Pragi Wojciecha z rodu Sławnikowiców, która miała miejsce w 997 roku. Gdy Wojciech został zabity, Chrobry wykupił jego zwłoki za równą wadze jego ciała ilość złota i złożył je w Gnieźnie. Kanonizacja Wojciecha w 999 roku miała znaczenie prestiżowe dla polskiego Kościoła.

Zjazd gnieźnieński

W pielgrzymce do grobu świętego Wojciecha i w celu pozyskania Chrobrego do swych idei uniwersalistycznego cesarstwa przybył do Gniezna w roku 1000 cesarz rzymski Otton III. Podczas zjazdu gnieźnieńskiego utworzono niezależną polską organizację kościelną z metropolią w Gnieźnie i biskupstwami w Krakowie, Kołobrzegu i Wrocławiu. Arcybiskupem gnieźnieńskim został brat św. Wojciecha, Radzim-Gaudenty. Biskup poznański Unger został dożywotnio wyłączony spod zwierzchności Gniezna - biskupstwo misyjne w Poznaniu powstało bowiem już w 968 roku. Najważniejszym aktem dokonanym podczas zjazdu gnieźnieńskiego była jednak symboliczna koronacja Bolesława Chrobrego na króla, dokonana poprzez nałożenie na jego skronie diademu cesarskiego. Nie została ona nigdy jednoznacznie potwierdzona, jednak dowodem mogą być monety datowane na najpóźniej 1020 rok z wizerunkiem Bolesława i napisem rex (łac. król). W ten sposób Chrobry otrzymał prerogatywy (uprawnienia) królewskie (m.in. prawo inwestytury biskupów). Niektórzy historycy uważają nawet, iż Otton uznał Bolesława Chrobrego za swojego drugiego następcę na tronie cesarskim (po margrabim Miśni Ekkehardzie). Wiązą oni z tym interwencję Bolesława w Niemczech w 1002. Według nich, po zamordowaniu margrabiego przez jego przeciwników, polski władca chciał się upomnieć o tron rzymsko-niemiecki. Obie te kwestie wciąż budzą gorące dyskusje. Oprócz tego Chrobry został również uznany przyjacielem Cesarstwa Rzymskiego i bratem cesarskim, co stanowiło najwyższą możliwą godność w ówczesnym ceremoniale. W trakcie owych uroczystości nastąpiła wymiana darów. Ponadto Polska uniezależniła się od Niemiec (została zwolniona z płacenia trybutu). Otton III podarował Chrobremu kopię włóczni św. Maurycego i relikwię gwoźdźca z Krzyża Pańskiego, a w zamian otrzymał ramię św. Wojciecha (zachowane do dziś) i 300 zbrojnych. Według francuskiego kronikarza Ademara z Chabannes (zm. 1034), Bolesław miał towarzyszyć Ottonowi III do Akwizgranu i tam otrzymać złoty tron Karola Wielkiego, którego grób w tym czasie Otton III kazał odnaleźć i otworzyć.

Zajęcie Miśni, Miłska, Łużyc i interwencja w Czechach

Dobre relacje z zachodnim sąsiadem załamały się po niespodziewanej śmierci młodego cesarza w 1002 roku. Bolesław wykorzystał wewnętrzne walki w Rzeszy i zajął ważny rejon przedpola Odry: Miśnię, Miłsko i Łużycę. Kiedy władzę w Niemczech ostatecznie przejął Henryk II, zaakceptował on zdobycze Chrobrego, przekazując mu je na zasadzie lenna. Jedyne Miśnię oddał w władanie sprzymierzonemu z księciem polskim margrabiemu Guncelinowi. Relacje zostały unormowane, jednak zorganizowanie nieudanego zamachu na życie Bolesława przywróciło ryzyko konfliktu. Do wojny nie doszło, a książę Polski przystąpił do interwencji w Czechach, gdzie w roku 1003 zmarł książę Władysław. Chrobry na tronie osadził wcześniej wygnanego Bolesława III Rudego. Prawdopodobnie na prośby opozycji czeskiej w tym samym roku raz jeszcze włączył się w sprawę czeskie – osłabił Bolesława Rudego, a następnie sam objął tron w Pradze i ogłosił się księciem Czech, nie chciał jednak złożyć hołdu królowi niemieckiemu, jak zwykli to byli czynić władcy czescy. Stało się to m.in. pretekstem do wojny Polski z cesarstwem.

Wojna polsko-niemiecka 1002-1018

W 1002 Chrobry sam rozpoczął wojnę, atakując Miśnię. Henryk odpowiedział wyprawą zbrojną w roku następnym. Pierwsza ofensywa nie odniosła skutku, ale już w 1004 władca Rzeszy zaatakował Czechy i obalił władzę Bolesława w tym państwie. Przy Polsce pozostały Morawy i Słowacja. Następnie Henryk w 1005 zdobył Miłsko, a nawet dotarł ze swoimi wojskami aż pod Poznań. Wtedy też zawarto układ pokojowy, na mocy którego Bolesław prawdopodobnie zrzekł się Miłska i Łużyc. Henryk wkrótce wypowiedział rozejm, w efekcie czego Bolesław Chrobry w 1007 najechał ziemie arcybiskupstwa magdeburgskiego. Następnie bez większych problemów odzyskał Budziszyn. Kontrofensywa Henryka ruszyła dopiero w 1010, nie przyniosła jednak żadnych skutków poza lokalnymi zniszczeniami na Śląsku. W 1012 zawarto pokój na pięć lat. Wykorzystując wojnę polsko-niemiecką, zapewne w 1007 roku, od Polski uniezależniło się Pomorze Zachodnie. Bolesław złamał jego postanowienia i na nowo rozgorzały walki, jednak mimo to w 1013 doszło do porozumienia w Merseburgu - Bolesław Chrobry uzyskał Miłsko i Łużycę w lenno, a w zamian zobowiązał się do

posiłków wojskowych dla Henryka II, podczas wyprawy do Rzymu. W 1015 ponownie wybuchła wojna między cesarzem i Bolesławem Chrobrym. Polski władca odmówił wsparcia wyprawy Henryka do Italii, a także podjął próby spiskowania przeciw niemu z księciem czeskim. Doprowadziło to do cesarskiej interwencji w Polsce, która jednak zakończyła się niepowodzeniem. Henryk II, sprzymierzony z księciem ruskim Jarosławem Mądrym, zaatakował Bolesława raz jeszcze w 1017 – ponownie nie odnosząc sukcesu. Również Jarosław Mądry nic nie zajął. W 1018 zawarto ostatecznie pokój w Budziszynie. Zwycięcą konfliktu okazał się Bolesław, który zachował Miłsko i Łużycę, już nie jako lenno, ale swoją własność, oraz uzyskał także od cesarza pomoc zbrojną w wyprawie na Kijów.

Wyprawa kijowska

W 1018 roku Bolesław Chrobry zorganizował wyprawę, aby przywrócić na tron kijowski swego zięcia Świętopełka. Zakończyła się ona pełnym powodzeniem. Po zwycięskiej bitwie pod Wołyniem (22 lipca), zajął Kijów (14 sierpnia). W drodze powrotnej przyłączył utracone w 981 Grody Czerwieńskie. Świętopełk jednak nie utrzymał się na tronie, zrzucił go Jarosław Mądry. Świętopełk został wygnany z Rusi i poprosił o ponowną pomoc swojego teścia Bolesława Chrobrego, który mu już jej nie udzielił (dwukrotne zrzucenie Świętopełka z tronu świadczyło o jego nieudolności). Chrobry poparł Jarosława Mądrego jako godnego władcę i podpisał z nim pakt o nieagresji.

Koronacja

Trwa spór, co do daty koronacji. Niektórzy historycy uważają, że Chrobry od 1000 roku starał się o papieską zgodę na koronację potwierdzającą akt dokonany podczas zjazdu gnieźnieńskiego. Niezależne źródła proveniencji niemieckiej jednoznacznie potwierdzają, że Bolesław korzystając z krótkiego bezkrólewia w Niemczech kazał się koronować w 1025 roku (dokładna data, ani miesiąc nie jest znane). Inni uważają (Johannes Fried), iż w 1025 dokonano tylko odnowienia koronacji z roku 1000 (koronacje wielokrotne są spotykane w tym czasie). Bolesław Chrobry zmarł jednak jeszcze w tym samym roku, a rządy objął jego syn Mieszko II Lambert. Wipo tak ten fakt w swej kronice opisuje:

Capitulum IX: De Bolizlao duce Selavorum.

Eodem anno quem supra notavimus Bolizlaus Selavigena, dux Bolanorum, insignia regalia et regium nomen in iniuriam regis Chuomradi sibi aptavit, cuius temeritatem cito mors exinanivit.

Rozdział IX: O Bolesławie Chrobrym, księciu Słowian

W tym samym roku, który to wymienilem już wcześniej [1025], Słowianin Bolesław, książę Polaków, zdobył z krzywą króla Konrada insygnia królewskie i tytuł królewski, lecz jego zuchwałość przyniła nagłą śmierć.

Stąd przyjmuje się, że Chrobry otrzymał zgodę na koronację od papieża Jana XIX (nieprzychylnie komentarze z terenu Niemiec, a brak komentarzy ze strony papieża). Stanisław Zakrzewski wysunął koncepcję, iż na koronację nieformalnie zgodził się Konrad II, a papieżstwo dopiero zaakceptowało ten fakt, za czym przemawiać mogą wg Jarosława Sochackiego i inne fakty:

- zgoda Konrada na zachowanie godności królewskiej przez Mieszka II
- porozumienie z cesarstwem rządzących Rzymem hrabiów Tuskulańskich (1012-1046)
- współdziałanie cesarstwa i papieża w rozdawnictwie koron
- poselstwa Chrobrego do papieża tylko w latach 1003-1014.

Miejsce pochówku

Miejscem spoczynku króla (według kronikarza Jana Długosza, części historyków i archeologów i dawnej tradycji) została

katedra poznańska. W XIV wieku król Kazimierz Wielki ufundował w tej świątyni gotycki sarkofag, do którego przeniesiono szczątki Bolesława Chrobrego. Sarkofag został częściowo zniszczony w 1772 podczas pożaru katedry, a doszczętnie kilka lat później (1790) na skutek zawalenia wieży południowej. Wówczas szczątki Bolesława Chrobrego przeniesiono do kapitułarza, skąd 3 fragmenty kości króla zostały przez kapitułę poznańską ofiarowane Tadeuszowi Czackiemu (w 1801 roku, na jego prośbę). Polski mąż stanu i zamilowany kolekcjoner Tadeusz Czacki jeden z fragmentów kości Chrobrego umieścił w swojej siedzibie rodowej (w mauzoleum) w Porycku na Wołyniu, pozostałe dwie подарował księżnej Izabeli Czartoryskiej do nowo powołanego polskiego muzeum w Puławach. Po wielu historycznych zawirowaniach miejscem pochówku króla Bolesława Chrobrego pozostała ostatecznie katedra poznańska, a dokładnie Złota Kaplica wewnątrz tej świątyni[6]. Znamy treść epitafium, które w części lub w całości znajdowało się na pierwotnym nagrobku króla, jest ono też jednym z pierwszych źródeł (datowane na okres tuż po śmierci Chrobrego, prawdopodobnie za rządów Mieszka II) podających przydomek Bolesława (późniejszy Gall Anonim zatytułuje rozdział 6 swojej Kroniki polskiej Bolezlavus qui dicebatur Gloriosus seu Chrabri)

Epitaphium Chabri Boleslai:	Epitafium Bolesława Chrobrego
1 Hic iacet in tumba princeps generosaa columba	W tym grobie spoczywa wódz szlachetna gołębica
2 Ch[r]abri ^o tu es dictus sis in evum benedictus	Zwano ciebie Chrobrym, po wieki bądź błogosławionym
11 Perfido "patre tu es", sed credula matre	Choć z ojca pogana, lecz matką twą chrześcijanka
3 Fonte sacro lotus servus Domini puta totus	Krople świętej wody sprawiły, żeś sługą bożym
4 Precidens comam septeno ^d tempore, Romam	Gdy cię postrzyżono, w Rzymie twe włosy złożono
5 Tu possedisti velut verus adleta ^o Cristi	Odtąd pośród waśni tyś był Chrystusa zapaśnik
12 Vicisti ^o terras faciens bellas ^o quoque guerras	Zwyciężałeś ziemie walk i wojen czyniąc wiele
10 Inclite ^o dux tibi laus, strenue Boleslaus	Imię twoje w sławie, więc chwała ci Bolesławie
6 Regni Sclavorum Gotorum ⁱ sue ⁱ Polonorum	Tak królestwo Słowian, Jaćwingów, a także Polan
7 Cesar precellens a te duccalia pellens	Cesarz wyniósł wyżej, by księciem już nie był dłużej
8 Plurima dona sibi que placuere tibi	Za to tyś z wdzięczności hojnych mu darów nie skąpiąc
9 Hinc detulisti quia divicias habuisti	I jakie sam chciałeś, z radością ofiarowałeś
13 Ob famamque bonam tibi contulit Otto coronam	By przydać ci sławy Otto koroną obdarzył
14 Propter luctamen *slf tibi ^o saLVs ^o Amen	Za czyny wspaniałe obys zbawiony był. Amen.

Rodzina

Zony

- NN (ur. ?, zm. 985), córka Rygdaga, margrabiego Miśni (982-985). Oddalona w 985 lub 986 po śmierci Rygdaga,
- NN (ur. ?, zm. 997), księżniczka węgierska, być może córka Gejzy, księcia Węgier (ca. 970-997). Oddalona między 986 a 989,
- Emnilda (ur. w okr. 970–975, zm. w okr. 1016–1013) – córka Dobromira, księcia słowiańskiego,
- Oda (ur. w okr. 996–1002, zm. po 1018), córka Ekkeharda I, margrabiego Miśni (985-1002).

Potomstwo

- Bezprym (ur. 986 lub 987, zm. 1032) – ksiączę Polski (1031–1032),
- NN, córka (ur. zap. 988, zm. 1013) – ksieni nieznanego klasztoru benedyktynek,
- Regelinda (ur. zap. 989, zm. 21 marca ok. 1032) – żona Hermana I, margrabiego Miśni (1009–1031),
- Mieszko II Lambert (ur. 990, zm. 10 lub 11 maja 1034) – król Polski (1025–1031), ksiączę Polski (1032–1034),

- NN, córka (ur. zap. ok. 995, zm. po 14 sierpnia 1018) – żona Świętopelka I, księcia turowskiego i wielkiego księcia kijowskiego (1015 i 1017–1019),
- Otto (ur. zap. 1000, zm. 1033),
- Matylda (ur. po 1018, zm. po 1036) – narzeczona (lub żona) Ottona ze Schweinfurtu, księcia Szwabii (1048–1057).

4. Ciekawostki

- W 1925 roku wybito p^on i^otkowe zł^ote m^onety o nm^o imale 10 i 20 zł z okazji dzie^owie^oćsetlecia pier^owszej polskiej koronacji z wizerunkiem Bolesława Chrobrego.
- Na pięć dni przed wybuchem II wojny światowej, 26 sierpnia 1939 roku wprowadzono do obiegu banknot z portretem Bolesława Chrobrego o nom^o imale 1 zł otego z datą 1 października 1938 roku. Fom^o d^onie w obiegu pozostał do 20 m^o ĩa 1940 roku. Jego projektantem był Leonard So^owiński.
- Z kole^oi w PRL wizerunek Bolesława Chrobrego umieszczone na rewersie banknotu o nom^o imale 2000 złotych (z datą 1 m^o ĩa 1977). Banknot był w obiegu od 11 lipca 1977 do 31 grudnia 1996 roku.
- W czasie dem^oniacji (1995) nat^om iast wprowadzono ozdobiony portretem Chrobrego banknot 20-złoty (z datą 25 m^o ĩa 1994). Projektantem dwóch ostatnich banknotów jest Andrzej He^odrieh.
- Za czasów Bolesława Chrobrego w m^o ar^ołysię struktury państwa, powstało arcybiskupstwo gnieźnieńskie, zostały zbudowane liczne grody i fortyfikacje graniczne, wzni^oesono pierwsze m^o m^o etalnek atedry polskie. Za to wszystko w sp^od^oł cze^ośni i pot^om n^oz wali go W iel^okm . Nat^om iast określieni Chrobry zaczął o być używane dopiero w końcu XIII w, a stało się niem^o al^o w^ołączone w XVI stuleciu.
- Za czasów Bolesława Chrobrego tereny Polski miały być bardzo bogate. Gall Anonim pisał, że: *każdy rycerz i każda niewiasta dworska zamiast sukien lnianych, lub wełnianych używali płaszczy z kosztownych tkanin, a skór, nawet bardzo cennych, choćby były nowe nie noszono na jego dworze bez [podszycia] kosztowną tkaniną i bez złotych frędzli. Złoto bowiem za jego czasów było tak pospolite u wszystkich jak [dziś] srebro, srebro zaś było tanie jak słoma.(...)*
- Oprócz tego Gall twierdził, że kobiety na dworzeni^o m^o q^oly sm^o echodzić, ponie^o w^oż ni^o em^o idy siły by uni^ościć takiej ilości ozdób jak im^o iały na swoich sukniach.
- Kronikarz m^o i^oł specyficzne poczucie hm^o ou Bolesław Chrobry według legendy uderzył mieczem w Złotą Bramę w Kijowie. Towarzyszący mu ludzie zapytali dlaczego to czyni. Według Anonima Bolesław oze^oñ i^oł się i odpowiedział: *“ze śn^o iechan^o , a wcale dowcipie”*. *Tak jak w tej godzinie Złota Brama miasta ugodzona została tym mieczem, tak następnej nocy ulegnie siostra najch^orzliwszego z królów, której mi dać nie chciał. Jednakże nie połączy się z Bolesławem w łóżu małżeńskim, lecz tylko raz jeden, jak nalożnica, aby pomszczona została w ten sposób zniewaga naszego rodu, Rusinom zaś ku obeldze i hańbie”*.
- Bolesław m^o i^oł także dobrze ripostować znie^owagi. Pe^o wnego razu król Rusinów m^o i^oł nazwać naszego władcę wieprzem^o wk^oł uży. Niezrażony Bolesław odpowiedział: *Dobrze, owszem, nazwałeś mnie wieprzem w k^ołuzi, ponieważ we krwi łowców i psów twoich, to jest ksiączę i rycerzy, ubroczę kopyta koni moich, a ziemię twą i miasta spustoszę jak dzik pojedynek!*

5. Ikonografia

2. Bolesław Chrobry

3. Wjazd Chrobrego do Kijowa

4. „Koronacja pierwszego króla Polski” według Jana Matejki

5. Drzwi gnieźnieńskie - wykupienie zwłok Wojciecha

6. Pomnik Bolesława Chrobrego w Gnieźnie

7. Moneta z wizerunkiem Chrobrego wybita z okazji 900-lecia koronacji władcy, (nominał 20 zł)

8. Grobowiec Bolesława I Chrobrego

9. Polska za panowania Bolesława Chrobrego 992-1025

6. Opracowania i ikonografia

Tekst przedrukowany z drobnymi zmianami z:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Boles%C5%82aw_I_Chrobry
http://pl.wikipedia.org/wiki/Zjazd_gni%C5%82y_%C8%8Aki
http://pl.wikipedia.org/wiki/Cesarstwo_uniwersalistyczne
http://pl.wikipedia.org/wiki/Quo_wie_integracji_europejskiej
<http://www.pastowe.kei.pl/past/bol斯拉wchr.htm>
<http://www.nieznahistoria.pl/z-kroniki-polskiej-anonim-atzwgalla/>

Źródła ikonograficzne:

1. http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikWyszynski_Gniezno1pl.jpg&filetime=20080718205304
 2. <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikBoleslausI.jpg&filetime=20060402132417>
 3. [http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikMajkocchruby_at_kiev_\(Kijow\).jpg&filetime=20070807224324](http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikMajkocchruby_at_kiev_(Kijow).jpg&filetime=20070807224324)
 4. http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikKoronacja_ChrobregoMajko.jpg&filetime=20050819102023
 5. http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikDrzew_gnieznienskie_wykupieni_z_wokWojciecha.jpg&filetime=20070427102148
 6. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/79/Boleslaw_Chrobry_Gniezno.jpg
 7. http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plik1925_Polen_20_Zloty.JPG&filetime=20100503201627
 8. http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=PlikGrobowiecMieszkaIiBoles%C5%82awaI_Chrobrego.jpg&filetime=20080913141406
 9. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b6/68/Polska_992_-_1025.png/1037px-Polska_992_-_1025.png
- Strona 04 – <http://www.bl.ogi.szklazklasa.pl/?blog=158&diasshowpost&postID=3382&comment=1>
- Strona 19 – http://www.piekoteka.zascanek.pl/Majko/fmages/Pe_Boleslaw_Chrobry.jpg

Bolesław Chrobry

Dzieje Grodu Przemysła©

Dzieje Grodu Przemysła©